

**Comissioner Joaquin Almunia
European Comission**

B – 1049 Brüsszel

B e l g i u m

Siófok 2006. Szeptember 3. - HU

Tisztelt EU Pénzügyi Biztos Úr!

Magyarország Kormánya által vizsgálat és elfogadás céljából megküldött „*Konvergencia Program*” elnevezésű irat szerint a **Kormány**

az előrehozott öregségi nyugdíjazás 1997. LXXXI. törvény 9. §-ban szabályozott 55. illetve 60. életév korhatárát egy évvel növelni kívánja.

Nők esetében 56 évre, férfiak esetén 61 évre kívánja emelni a korhatárt.

Erre tekintettel **Magyarország Kormánya** a Magyar Országgyűléstől olyan törvényalkotási eljárást remél, mely ellentétes a jogbiztonsággal, az állampolgárok alapvető jogaival, valamint Magyarország Alkotmányával.

Az alkotmánysértő intézkedés **60-70.000 embernek okozhat jelentős hátrányt** és a Kormány **ezzel az alkotmánysértő intézkedéssel számításom szerint Magyarország költségvetési hiányának évi 60-70 milliárd forint összegű csökkenését reméli.**

A leírtakra tekintettel arra

k é r e m

T. Pénzügyi Biztos Urat, hogy Magyarország „Konvergencia Program” elnevezésű iratának értékelése során vegye figyelembe a Kormánynak fenti terve megvalósulása esetén bekövetkező alkotmánysértés tényét, és hagyja figyelmen kívül Magyarország költségvetési hiánycsökkentésének ezt a módját.

Kérelmem indoka az, hogy amennyiben T. Pénzügyi Biztos Úr alkotmányossági aggályok közlése nélkül fogadja el a programot, úgy eljárását akként is lehet értékelni, hogy a Programnak alkotmányossági problémája nincs. Ilyen értelmezése az értékelésének Magyarországon későbbiekben lehetséges alkotmányossági vizsgálatok során beláthatatlan károkat okozhat Magyarország állampolgárai jelentős részének.

(Az alkotmánysértéssel, jogbiztonság sérelmével kapcsolatos részletes indokolást Magyarország Köztársasági Elnökének címzett, ide mellékelt irat tartalmazza.)

Tisztelettel:

Dr. Léhmann György – HU

Dr. Léhmann György 8600 Siófok Szűcs u. 1. /tel: 84-313-176 és 20-4939851/ - HU - irata

Magyarország Köztársasági Elnökének

B u d a p e s t

Tisztelt Köztársasági Elnök Úr!

Magyarország Kormánya által az Európai Unió Bizottsága Pénzügyi Biztosa részére vizsgálat és elfogadás céljából megküldött „*Konvergencia Program*” elnevezésű irat szerint az 1997. évi LXXXI. tv. 9. §-ban meghatározott „*előrehozott öregségi nyugdíj*” meghatározott 55. életév - nők esetében – illetve 60. életév – férfiak esetében - korhatárt a Kormány **2007. évtől kezdődően egy évvel –**

nők esetén 56. életévre, míg férfiak esetén 61. életévre kívánja felemelni.

(forrásként az MTV 1. teletext 2006. szeptember 2-án 8-10 óra között megjelent 103/2. oldala Internetre hivatkozó utolsó mondatát jelölöm meg)

Magyarország Kormánya szándékának megfelelő, fentiek szerinti törvényalkotása a Magyar Országgyűlésnek nyilvánvaló és kétségtelen **alkotmány sértésre vezet az**

Alkotmánynak 2. § 1. Bek-e, 13. § 1. Bek-e, 54. § 1. Bek-e, 70/A. §, 70/E. § -ban írtak megsértése folytán.

Erre tekintettel az ide mellékelt az EU Bizottsága Pénzügyi Biztosának – Joaquin Almunia úrnak – megküldött kérelmem szerint kértem azt, hogy

„Magyarország „Konvergencia Program” elnevezésű iratának értékelése során vegye figyelembe a Kormánynak fenti terve megvalósulása esetén bekövetkező Alkotmány sértés tényét, és hagyja figyelmen kívül Magyarország költségvetési hiánycsökkentésének ezt a módját.”

A Konvergencia Programnak említett, az Alkotmányt, a Magyar Köztársaság jogállamiságát sértő rendelkezésével kapcsolatos állításaim - kérelmem – **jogi alapjaként** az alábbiakat adom elő:

A **Kormány** fentiek szerint az 1997. december 31-ét követő időponttól megállapításra kerülő ellátásokra alkalmazandó **1997. évi LXXXI. tv-nek** az előrehozott öregségi nyugdíj alcímmegjelölését követő **9. § 1. és 2. bek. alábbi részének megváltoztatását tervezi:**

1. bek.: „Az öregségi nyugdíjra jogosító korhatárnál legkorábban öt évvel alacsonyabb életkorban, de legfeljebb az ötvenötödik életév betöltésétől, előrehozott öregségi nyugdíj jár annak a nőnek, aki ...”

2.bek.: „Az *öregségi nyugdíjra jogosító korhatárnál alacsonyabb életkorban, de legfeljebb a hatvanadik életév betöltésétől, előrehozott öregségi nyugdíj jár annak a férfinak, aki...*”

Ennek az 1997. VII. 25-én kihirdetett **társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvénynek Általános Indokolása** fentiekkel kapcsolatosan a következőket rögzíti:

„A társadalombiztosítási öregségi nyugdíjak megállapításának szabályaiban és a jogosultsági feltételekben a gyökeres változások 2009-től, vagyis a korhatár fokozatos emelésének átmeneti időszakát követően történnek, kellő felkészülési időt biztosítva.”,

illetve a törvénynek részletes indokolása megállapítja, hogy

„A törvény azt is rendezi, hogy milyen feltételek mellett állapítható meg az előrehozott öregségi nyugdíj és a csökkentett összegű előrehozott nyugdíj. Ezek a rendelkezések megegyeznek az 1996. évi LIX. törvénnyel módosított 1975. évi II. tv. 1997. január 1-jétől hatályos rendelkezéseivel.”

A törvény indokolását is figyelembe véve az Alkotmánybíróság határozatai már számos esetben foglalkoztak a társadalombiztosítási jogviszony lényegének, ebből származó jogok és kötelezettségek elemzésével, ismertetésével az Alkotmány rendelkezéseinek alapulvétele mellett.

Az így kialakult és az alábbi Alkotmánybírósági határozatok alapján megállapítható **egységes alkotmánybírósági joggyakorlatot maradéktalanul elfogadva állítom** a Kormány terve szerinti törvénynek kihirdetése, majd hatályosulása esetén **az Alkotmány 2. § 1. bek, 13. § 1. bek, 54. § 1. bek, 70/A §, 70/E § rendelkezéseinek megsértését.**

24/1991. (V.18.) AB határozat indokolásából:

„Kiindulási alapul szolgálhat az Alkotmány 70/A. § 1. bekezdése, amely a Magyar Köztársaság területén tartózkodó minden személy számára bármely megkülönböztetés nélkül biztosítja az emberi, illetve az állampolgári jogokat.

Helyes az indítványozóknak az az álláspontja, hogy a nyugdíj munkával és munkaviszonyban töltött évek során kötelezően fizetett járulékokkal, tehát alapvetően nem ingyenesen, hanem ellenszolgáltatásért szerzett jog.

Kedvező körülmények közt ez azt jelenti, hogy a nyugdíjkorhatárt elért dolgozó igényt tarthat arra az életszínvonalra, amelyen nyugdíjas éveinek megkezdésekor állt.

Az egész társadalmat és annak anyagi helyzetét befolyásoló körülmények a nyugdíjasokat éppúgy érintheti, mint a dolgozókat. Ám e körülmények sem jogosítják fel az államhatalmat arra, hogy a társadalom egyes rétegei között a teherviselést önkényesen megkülönböztető módon szabályozza. Az egész társadalom kénytelen lehet elfogadni azt, hogy korábbi életszínvonalánál alacsonyabb szinten éljen. Ám nem tekinthető alkotmányosnak az a megoldás, amely ennek terhét csak egyes rétegekre hárítja és a rétegek között nem igyekszik arányosan megosztani a terheket.

Nem alkotmányos tehát a munkaképes dolgozók esetleges kompenzációjával szemben a munkaviszony alapján nyugellátásra jogosult dolgozók jövedelemcsökkenésének kompenzáció nélkül hagyása.

Nem alkotmányos az sem, ha a nyugellátásra jogosultak egyes rétegei ellátásának szabályozása a nyugdíjjogosultság megszerzésekor elért életszínvonalhoz viszonyítva, a szerzett jogok megvonásával arányeltolódásokat szenved.

 Az **Alkotmány 70/E. § 1. bekezdése** szerint az állampolgároknak joga van a szociális biztonsághoz. A szociális biztonsághoz való Alkotmányban rögzített jog nem csupán program. Magyarországon egyenesen folyik a jogállamiság fogalmából, noha nem feltétlenül tartozik a jogállamiság elvont fogalmához. 1948 után ugyanis a magyarországi politikai hatalom deklarálta, hogy a társadalmi össztermékkel úgy kíván gazdálkodni, hogy bizonyos igényeket társadalmi szinten kiegyenlít, elkerülendő a társadalmi polarizációt. Amit a munka ellenértékéből a társadalom, családi támogatás és ingyenes oktatás nyújtását, és vállalta a nyugdíjba került dolgozó és annak özvegye részére a kereset bizonyos %-ában kifejezett szociális helyzet garantálását. Ezek együtt jelentik a szociális biztonságot.

 Ha helytelen gazdálkodás és más okok miatt az egész társadalom életnívója hanyatlik, és a gazdasági válságból csak megszorításokkal lehet szabadulni, a szociális biztonság nem jelenthet a nyugdíjasok részére e közben változatlan életnívót, míg a többiek lefelé csúsznak. De jelent azok számára, akik saját aktív tevékenységük megfelelő hányadát a társadalomnak már átadták, hogy a társadalmi össztermékből azonos elbánás alapján részesüljenek a keresőkkel. Nem egyeztethető össze a szociális biztonsággal olyan politika, ezért alkotmányellenes minden jogszabály és költségvetés, amely a vállalando terhekből többet hárít a nyugdíjasokra, mint a „dolgozókra” és ezáltal előbbieket szociális helyzetét a létminimum felé tolja el.”

28/1992. (IV. 30.) AB határozat indokolásából:

„Az **Alkotmány 2. § 1. bekezdése** értelmében a „Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.” Az Alkotmánybíróság már több határozatában rámutatott, hogy a **jogbiztonság kiemelkedően fontos jogállami érték, s ebből eredően meghatározott kötelezettségek hárulnak mind a jogalkotó, mind a jogalkalmazó szervekre.**

A jogállam sem tud eltekinteni attól, hogy mind a természetes, mind a jogi személyektől megkövetelje a törvényesen kihirdetett jogszabályok ismerését és az azokkal összhangban álló magatartást, s mindezek garanciájaként érvényre juttassa azt az elvet: a jogszabály nem ismerése senkit sem mentesít jogellenes magatartásának következményei alól.

A demokratikus jogállam azonban – sok egyéb mellett – abban is különbözik a diktatúrától, hogy nem él vissza azzal a lehetőséggel, amelyet a jog megismerésének általános érvényű követelménye és az erre alapított felelősségre vonás az állam számára nyújt, hanem **kellő törvényi garanciákkal megteremti annak a reális lehetőségét, hogy a jogalanyok valóban megismerhessék a reájuk irányadó jogszabályi rendelkezéseket, s módjukban álljon magatartásukat azokhoz igazítani.** Ilyen garancia a jogalkotásról szóló **1987. évi XI. törvény 12. § 3. bekezdésében** foglalt ama szabály, amelynek értelmében a jogszabály hatálybalépésének időpontját úgy kell meghatározni, hogy **kellő idő maradjon a jogszabály alkalmazására való felkészülésre.** Az alkotmánybíróság nyomatékosan hangsúlyozza: **ha a jogalkotásról szóló törvény nem tartalmazná az idézett szabályt, az akkor is levezethető lenne az Alkotmány 2. § 1. bekezdéséből.** E törvényi rendelkezés az alábbi részkötelezettségeket hárítja a jogalkotó szervekre: a jogszabály hatálybalépésének időpontját úgy kell meghatározni, hogy **kellő idő maradjon**

a./ a jogszabály szövegének megszerzésére és áttanulmányozására,
 b./ a jogalkalmazó szervek számára a jogszabály alkalmazására való felkészüléshez,

c./ a jogszabállyal érintett személyek és szervek számára annak eldöntéséhez, hogy miként alkalmazkodjanak a jogszabály rendelkezéseire, az önkéntes jogkövetés személyi és tárgyi feltételeiről való gondoskodásához.

 Az Alkotmánybíróság a konkrét ügy kapcsán elvi jelentőséggel mutat rá, hogy az önmagát demokratikus jogállamnak valló Magyar Köztársaságban nem tartható fenn az az előző évtizedekben kialakult, s mára alkotmányellenessé vált gyakorlat, hogy a jogalkotó szervek esetenként mind az **Alkotmány 2. § 1. bekezdéséből** levezethető jogbiztonságot, mind az **1987. évi XI. törvény 12. § 3. bekezdésében** megfogalmazott garanciális jelentőségű szabályt figyelmen kívül hagyják, s olyankor is a kihirdetés napján léptetik hatályba a jogszabályokat, amikor az egyértelműen sérti a jogszabály rendelkezései által érintettek alkotmányos jogait.”

57/1994. (XI.17.) AB határozat indokolásából:

„Az Alkotmánybíróság számos határozatában foglalkozott a jogbiztonsággal, s a jogbiztonságra figyelemmel a visszamenőleges hatályú jogi szabályozás tilalmával. A jogalkotásról szóló **1987. évi XI. törvény 12. § 2. bekezdése** szerint „a jogszabály a kihirdetését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget, és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé”. Következésképpen az alkotmánybírósági gyakorlat a tekintetben, hogy valamely **jogszabály nem csupán akkor minősülhet az említett tilalomba ütközőnek, ha a jogszabályt a jogalkotó visszamenőlegesen léptette hatályba, hanem akkor is, ha a hatálybaléptetés nem visszamenőlegesen történt ugyan, de a jogszabály rendelkezéseit – erre irányuló kifejezett rendelkezés szerint – a jogszabály hatálybalépése előtt létrejött jogviszonyokra is alkalmazni kell.**”

43/1995. (VI.30.) AB határozat indokolásából:

„Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy a szociális ellátások törvényi megváltoztatásának alkotmányossági ismérvei részben függetlenek attól a kérdéstől, hogy az **Alkotmány 70/E. §** alapján milyen szolgáltatások illetnék meg a jogosultakat. Annak elbírálásánál, hogy ténylegesen élvezett szolgáltatásokból mit és hogyan lehet alkotmányosan megvonni, a szociális jogok annyiban játszanak szerepet, hogy az elvonások folytán a szociális ellátás mértéke egészében nem csökkenhet a **70/E. §** szerint megkövetelhető minimális szint alá. Az egyes változtatások alkotmányossága azonban függ attól is, hogy nem ütköznek-e más alkotmányos elvekbe és jogokba, így nem ellentétesek-e a jogbiztonság elvével, a hátrányos megkülönböztetés tilalmával, illetve – ha biztosítási elemet is tartalmazó szolgáltatásról van szó – a tulajdon védelmével.

 A jogbiztonság – amely az Alkotmánybíróság szerint a jogállamiság leglényegesebb fogalmi eleme és a szerzett jogok védelmének elvi alapja – a szociális ellátási rendszerek stabilitása szempontjából tehát külön jelentőségű.

A szolgáltatásokat és a hozzájuk fűződő várományokat nem lehet sem alkotmányosan megfelelő indok nélkül, sem pedig egyik napról a másikra lényegesen megváltoztatni. Az átmenet nélküli változáshoz különös indok kell.

A törvénnyel elrendelt kötelező járulékfizetést – amely a közteherviseléstől lényegét tekintve eltér, mert személyes és előre meghatározott igény származik belőle – csakis egy nagymértékű állami garanciavállalás legitimálhatja.

A kötelező biztosítás elvonja ugyanis azokat az eszközöket, amelyekkel az érintett a saját kockázatára maga gondoskodhatott volna magáról és családjáról, s ezt a vagyont a társadalombiztosítás szolgálatába állítja úgy, hogy a biztosított a szolidaritás alapján másokról is gondoskodni tudjon.

A fedezet társadalmosításával az állam egy tipikus tulajdonosi magatartást kollektivizál. A kötelező biztosítási rendszerben, e rendszerhez kötődve kialakult szociális ellátások védelme ezért különösen indokolt.

A várományok annál nagyobb védelmet élveznek, minél közelebb állnak a „beteljesedéshez”, vagyis a szolgáltatásra való alanyi jog megnyíltához. A már élvezett, megszerzett szolgáltatás még inkább védendő.

A tulajdon alapjogi védelmének kiterjesztése társadalombiztosítási szolgáltatásokra és várományaikra az Alkotmánybíróságnak a tulajdon funkciójáról kifejtett felfogásába illeszkedik. Az Alkotmány a tulajdonjogot, mint az egyéni cselekvési autonómia hagyományos anyag alapját részesíti védelemben. Az alkotmányos védelemnek úgy kell követnie a tulajdon társadalmi szerepének változását, hogy közben ugyanezt a védelmi feladatot elláthassa. ...Az alapjogi tulajdonvédelem kiterjed a tulajdon egykori ilyen szerepét átvevő vagyoni jogokra, illetve közjogi alapú jogosítványokra is (például társadalombiztosítási igényekre).

*Az emberek túlnyomó többsége ma nem „önnyugdíjas”, s inaktív korára társadalmi és gazdasági biztonságát nem saját dologi javai jelentik, hanem eleve úgy él, hogy munkája eredményének egy részét a társadalombiztosításba ruházza be, s annak a szolgáltatásai látják el a szűken értelmezett polgári jogi vagyon biztonságot garantáló feladatát. **Ha pedig javait törvény vonja el erre a célra törvénynek kell a tulajdonával összehasonlító biztonságot nyújtania.**”*

44/1995. (VI.30.) AB határozat indokolásából:

*„Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a társadalombiztosítás működőképességének megnehezüléséből adódó terhek részbeni – arányos és alkotmányos indokolt melletti – áthárítása a biztosítottakra, illetőleg a munkáltatókra önmagában nem szükségképpen alkotmányellenes. Az ilyen átrendezéseknél azonban **alkotmányos követelmény, hogy a kockázatát hárítás terheit a érintettek időben úgy megismerjék, hogy a jövőbeni kockázatokkal számolhassanak és fedezésükről gondoskodhassanak.***

*Az Alkotmánybíróság a támadott rendelkezéseket tartalmilag nem vetette össze az Alkotmány indítványokban felhívott, vonatkozó szabályaival, az indítványokat tehát érdemben nem vizsgálta, mert álláspontja szerint az **azonnali** – 1995. július 1-jével (szeptember 1-jével) történő – hatályba léptető **rendelkezések önmagukban alkotmányellenesek, így e rendelkezéseket semmisítette meg.***

A biztosításnak – így a társadalombiztosításnak is – egyik lényegi eleme a jövőbeni és bizonytalan, rászorultságot eredményező események fedezésére való tartalékolás. A tartalékolás az előre ugyan nem látható, de mindenképpen kalkulálható kockázatok fedezetének, anyagi forrásainak előzetes összegyűjtése útján történik.

Így a tartalékolás – akár öntakarékossággal, akár más módon való fedezetbiztosítással – csak úgy és csak akkor valósítható meg, ha az érintetteknek előre számolniuk kell azzal, hogy az adott jövőbeni kockázatokat nekik kell viselniük. Ezért az átrendezés – függetlenül attól, hogy annak arányossága alkotmányosan elfogadható-e csak akkor felel meg az alkotmányi követelményeknek, ha a jövőbeni kockázatokra a fedezettartalékolást – elvileg megfelelő idő biztosításával lehetővé teszi.

A társadalombiztosítás átalakításának az indítványokkal kifogásolt módja – annak mértékétől függetlenül – mind a biztosítottakra, mind a többlétszolgáltatási kötelezettséggel megterhelt munkáltatókra – megfelelő várakozási idő nélkül – olyan többletkockázatot hárít, amelynek fedezéséről, az esetleges megtakarítások megfelelő átcsoportosításáról, a más irányú felhasználás megtervezéséről stb. előzetesen nem gondoskodhattak.”

56/1995. (IX. 15.) AB határozat indokolásából:

„Az Alkotmánybíróság elvi élel mutat rá arra, hogy alkotmányosan a társadalombiztosítás szolgáltatási rendszerét nem lehet a végtelenségig „fogyasztani”, a szolgáltatásokat és hozzájuk fűződő várományokat nem lehet mértéktelenül csökkenteni, az ellentételezéseknek érintetlenül hagyása mellett a kölcsönös teljesítések egyensúlyát nem lehet aránytalanul megváltoztatni. A közhatalmi korlátozásoknak évek óta alkalmazott ezek a technikai az egyébként elavult rendszerben olyan jogbizonytalanságot idéznek elő, amelyek előreláthatatlanok, kiszámíthatatlanok, ezért ezek ismétlődése már sértheti a jogállamiság legfontosabb összetevőjét, a jogbiztonság követelményét és a tulajdonvédelem tartalmát alkotó értékgarancia elvét, továbbá a „laesio enormis” tilalmát. A különféle ellátásoknak időről időre történő elvonása, a társadalombiztosítás szolgáltatásainak az előre nem látható – ellentételezés nélküli – csökkentése és mindezeknek a napi gazdaságpolitikai célkitűzések szolgálatába állítása a rendszer stabilitásának alkotmányos követelményét veszélyezteti, sérti a bizalomvédelem elvét és az állam alkotmányos garanciavállalásának kötelezettségét. Minden biztosításnak, de különösen a társadalombiztosításnak lényegi eleme, hogy előrelátható, kiszámítható szolgáltatásokat „kínáljon” és biztonságot garantáljon. A szociális ellátási rendszerek stabilitását érintő – különös alkotmányos indokok nélküli – törvényi – beavatkozások sorozatos ismétlődése ezért már nem állja ki az alkotmányosság próbáját.

5/1998. (III.1.) AB határozat indokolásából:

„A kötelező biztosítási rendszer esetében a járulékok kötelező befizetése, vagyis e „vagyonelevonás” fejében a biztosított a rendszer fokozottabb stabilitását várhatja el. A törvénnyel elrendelt kötelező járulékfizetést nagymértékű állami garanciavállalás (a másik oldalon bizalomvédelem) legitimálhatja. A kötelező biztosítás elvonja ugyanis azokat az eszközöket, amelyekkel az érintett saját kockázatára maga gondoskodhatott volna magáról és családjáról, és ezt a vagyont a társadalombiztosítás szolgálatába állítja. A fedezet társadalmisításával az állam tipikus tulajdonosi magatartást kollektivizál. A kötelező biztosítási rendszerben az ellátások, az ellátásokhoz fűződő várományok védelme ezért is különösen indokolt. A várományok annál nagyobb védelmet élveznek, minél közelebb állnak a „beteljesedéshez”, vagyis a szolgáltatásra irányuló alanyi jog megnyíltához. A már élvezett, megszerzett szolgáltatás még inkább védendő.

A várományok és szolgáltatások védelme attól függően is erősebb, hogy áll-e velük szemben a jogosultnak saját anyagi szolgáltatása is. **Mindazon társadalombiztosítási szolgáltatások esetében, ahol a biztosítási elem szerepet játszik, a szolgáltatások csökkentésének vagy megszüntetésének alkotmányossága a tulajdonvédelem ismérvei szerint bírálendő el.** Az **Alkotmány** a tulajdonjogot mint az egyéni cselekvési autonómia hagyományos anyagi alapját részesíti védelemben. Az alkotmányos védelemnek úgy kell követnie a tulajdon társadalmi szerepének változását, hogy közben ugyanezt a védelmi feladatot elláthassa. Az alapjogi tulajdonvédelem kiterjed a tulajdon egykori ilyen szerepét átvevő vagyoni jogokra, illetve közjogi alapú jogosítványokra is (például társadalombiztosítási igényekre).”

39/1999. (XII.21.) AB határozat indokolásából:

„ Az Alkotmány **70/A. § 1. bekezdésébe** foglalt jogegyenlőség sérelme – az Alkotmánybíróságnak számos határozatában, így a fent idézett határozataiban is kifejtett álláspontja szerint – abban az esetben állapítható meg, ha a jogalkotó azonos szabályozási körbe tartozó jogalanyok között tesz alkotmányellenes módon megkülönböztetést.”

„Az Alkotmánybíróság határozataiban rámutatott arra is, hogy a pozitív diszkrimináció alkalmazásával kapcsolatosan is alkotmányos követelmény az, hogy a megkülönböztetés nem lehet önkényes, a megkülönböztetésnek a tárgyilagos mérlegelés szerint ésszerű indoka kell, hogy legyen. Az önkényes és ésszerű indok nélküli megkülönböztetés sérti az emberi méltóság alapját, mert ilyen esetben a törvényhozó bizonyosan nem kezelte az érintetteket azonos méltóságú személyként, s nem értékelte mindegyikük szempontjait azonos körültekintéssel, figyelemmel és méltányossággal. Az ilyen szabályozás a „pozitív diszkrimináción belül is alkotmányellenes.”

Kérelmem ténybeli alapjára rátérve az 1997. évi LXXXI. tv. jelenleg hatályos és az 1975. évi II. tv. rendelkezéseinek megfelelő tartalmú **9. §-a** alapján **2006. évben is, és korábbi években is mindazon biztosítottak voltak jogosultak az előrehozott öregségi nyugdíjra igényt tartani, akik férfiak esetében a 60. életévet, míg nők esetében az 55. illetve 57. életévüket betöltötték.** Egyetlen törvényi feltétele a nyugdíjjogosultságnak az, hogy megfelelő hosszúságú szolgálati idővel rendelkezzen a biztosított.

Ennek megfelelően ez évben az 1946-ban született férfiak, illetve 1949. évben született nők ugyanolyan mértékben jogosultak az előrehozott öregségi nyugdíj igénybevételére, mint a korábbi években születettek.

A Kormánynak konvergencia programból megállapítható szándéka szerint, az ország súlyos pénzügyi helyzetére tekintettel ellenben az 1947. évben és ezt követően született férfiak, illetve 1950. évben és ezt követően született nők nem jogosultak 60. illetve 57. életévük betöltése esetén előzetes öregségi nyugdíjat igénybe venniük, csak 61. illetve 58. életévük betöltését követően.

Arra a tényre tekintettel, hogy egy meghatározott időpontot követően született meg a biztosítottak egy csoportja, azt a hátrányt kívánja a korábban születettekhez képest ily módon a Kormány a később születettek számára okozni, hogy 60. illetve 57. életévük betöltése után egy évig öregségi nyugdíjban semmilyen módon ne részesülhessenek.

Tudva azt, hogy férfiak esetében Magyarországon az átlagéletkor 62 életév.

Az ily módon hátrányos helyzetbe kerülő biztosítottak többsége középiskolai, vagy szakmunkásképző iskolájuk elvégzése után – 18. életévüktől – férfiak esetében 42 éven át, míg nők esetében 39 éven át folyamatosan fizették az állam által kötelezően előírt társadalombiztosítási járulékokat olyan összegben, melynek tartalékolása esetén egyetlen biztosított számára sem jelentene nehézséget az öregkor, mint állapot miatti hátrányok elviselése.

A Magyar Állam hosszú évtizedeken keresztül jogszabályok tartalmának megfelelően ígérte, kötelezettséget vállalt arra, hogy a biztosítottaktól történt rendkívül nagy összegű jövedelem-elvonás fejében meghatározott időponttól kezdődően – 60. illetve 57. életévtől kezdődően - biztosítja a biztosítottak megélhetéséhez szükséges jövedelemforrást – öregségi nyugdíjat. Míg a Kormánynak terve szerint akkor, amikor már akár egy évvel kevesebb idő van hátra az állam által ígért kötelezettségvállalás teljesítéséig, a Magyar Állam a törvényben adott szavát megszegve egy évvel halasztani kívánja a teljesítés kezdő időpontját.

Férfiaknak 62 éves átlagéletkorát figyelembe véve 60 éves életkorban átlagosan 2 évre esedékes öregségi nyugdíjat 1 évre zsugorítja.

Úgy kívánja megvalósítani a kormány a tervét, hogy a korábbi korosztályhoz tartozó biztosítottak ily módon semmiféle hátrányt nem kell viselniük, velük nem közlik azt, - nem is közölhetik – hogy egy évig az ország nehéz helyzetére tekintettel nem kapnak nyugdíjat.

Úgy kívánja megvalósítani tervét, hogy a szándékolt törvénymódosítás után legfeljebb néhány hónapot enged a hátrányos helyzetbe kerülő biztosítottak részére a megnehezült életviszonyokra való átálláshoz.

Azok a biztosítottak, akik 60 illetve 57 éves korukban még dolgoznak, további egy évig úgy kell dolgozniuk, mintha a több mint negyven év alatt nem fáradtak volna el eléggé,

azok a biztosítottak, akik kényszervállalkozásban voltak kénytelenek nyugdíjkorhatár előtti időszakukat kihúzni, azok a nem létező tartalékukat mozgósítva kénytelenek egy évig még így élni, míg

azok a nem kevés biztosítottak, aki nyugdíjkorhatárukhoz közel már évek óta nem tudnak dolgozni, de segítették őket a családtagok, további egy évig családtagjaik terhére, nyakán élhetnek.

Mindezt kénytelenek tenni a Kormány szándéka szerint úgy, hogy közben a társadalom más csoportjai számára ilyen hátrányok megállapításra nem kerülnek. Mindezt kénytelenek tenni úgy, hogy a negyven év alatt tőlük társadalombiztosításra elvett tulajdonuk – jövedelmük – tartalékolása esetén nem kerülhettek volna ilyen helyzetbe.

Az Alkotmánynak iratom elején ismertetett rendelkezéseit figyelembe véve álláspontom az, hogy a Kormánynak leírt szándéka szerinti törvényalkotás nem csak az erkölcs általános szabályai szerint tisztességtelen és méltánytalan, hanem az Alkotmányos előírások többszörös és súlyos megsértésére tekintettel alkotmány sértő is. Ezért

k é r e m

T. Köztársasági Elnök Urat, hogy

amennyiben a Kormánynak szándéka fentiekkel kapcsolatosan bármilyen alkotmány sértő módon megvalósul a későbbiekben, úgy

akár előzetes normakontrol kérelmezésével, akár más módon az alkotmány sértést akadályozni szíveskedjék.

Siófok 2006. szeptember 9. napján.

Tisztelettel:

Dr. Léhmann György 8600 Siófok Szűcs u. 1. sz. kérelmező

Dr. Léhmann György, 8600 Siófok - HU, Szűcs u.1, Tel.: 84-313176 and 20-4939851 / document

**Commissioner Joaquin Almunia
European Commission
B-1049 Brussels
Belgium**

Siófok, 03rd September 2006

Dear EU Financial Commissioner,

According to the document called "*Convergence Program*" sent by the **Government of Hungary** for studying and approval the **Government**

wishes to increase the age limit 55 and 60 of the early old age pension defined in the Act LXXXI of 1997 § 9 by one year.

In the case of women the Government intends to raise this age limit to 56 years, while in the case of men to 61 years.

Therefore the **Hungarian Government hopes a juridical process from the Hungarian Parliament that is in contradiction to the legal security, to the Hungarian citizens' basic rights as well as to the Constitution of Hungary.**

This constitution violating provision **may cause significant disadvantage for 60,000 – 70,000 people** and the Government **applying this constitution violating provision hopes, according to my calculation, to reduce the budgetary deficit by an annual 60 – 70 thousand million Hungarian Forint.**

Taking into account the above information

i r e q u e s t

you dear Financial Commissioner when studying and evaluating the document "Convergence Program" of Hungary please consider the case of constitution violation if this program will be realised and do not take into consideration the reduction of Hungary's budgetary deficit this way.

The reason of my request: when you dear Financial Commissioner accept the above Program without any constitutional scruples then following your measures the Program may be considered as one having no constitutional problems. Such interpretation of the measures, during later possible constitutional examinations in Hungary, may cause incalculable damages for an essential part of Hungary's citizens.

(The detailed reasoning in connection with the constitution violation and legal security violation is included in the document addressed to the President of the Republic of Hungary, attached here.)

Yours faithfully

Dr. Léhmann György - HU